

із ливарним виробництвом, а тому в майбутньому необхідно зробити все можливе, щоб воно повернуло собі лідерство як окрема галузь освіти і науки. Це спільне завдання науковців, освітян, промисловців та керівних органів України.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-164>

THEORETICAL PRINCIPLES OF FORECASTING OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY INDICATORS

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОГНОЗУВАННЯ ПОКАЗНИКІВ ОХОРОНИ ПРАЦІ

Kruzylko O.Ye.,

*DSc (Engineering), Professor,
LLC “Technical university
“Metinvest polytechnic”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Кружилко О.Є.,

*д.т.н., професор,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Volodchenkova N.V.,

*PhD (Engineering),
Associate Professor, LLC “Technical
university “Metinvest polytechnic”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Володченко Н.В.,

*к.т.н., доцент
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Zabolotnii O.M.,

*Head of the occupational health
and safety department,
PJSC “Kamet-Stal”, Kamianske,
Ukraine, Student (group 263-23-IM),
LLC “Metinvest polytechnic
technical university”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Заболотний О.М.,

*начальник відділу охорони праці
ПРАТ «КАМЕТ-СТАЛЬ»,
м. Кам'янське, Україна, студент
групи 263-23-ІМ
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Забезпечення безпеки праці є одним з пріоритетів сучасного підприємства. Використання традиційних методів управління охороною праці, заснованих на статистичному аналізі даних, залишається важливим елементом системи управління охороною праці підприємства. Методи прогнозування останнім часом активно застосовуються як додатковий інструмент для обґрунтованого планування заходів з попередження нещасних випадків та зниження рівня небезпек. Це сприяє більш гнучкому та дієвому реагуванню на можливі загрози, особливо в умовах, де традиційні методи обмежені або недостатні.

Методи, що використовуються для прогнозування показників охорони праці можна систематизувати за двома основними аспектами:

ступінь суб'єктивізму та ступінь формалізації структури аналізу, отже, розглядаються дві групи методів – суб'єктивні та об'єктивні, а також група комбінованих методів.

Простіші методи прогнозу засновані на суб'єктивному підході, коли прогноз виконується однією особою. Суб'єктивні методи припускають використання прогнозних процедур, які не мають в своєму складі визначених форм й алгоритмів. Ці методи визначаються та реалізуються особою, що здійснює прогноз. У цьому випадку прогноз є результатом розумової діяльності цієї особи, а точність такого прогнозу визначається рівнем компетентності її поінформованості цієї особи, досвідом вирішення аналогічних задач тощо. Серед суб'єктивних методів прогнозування, як найбільш розповсюджені, розглядаються інтуїтивні методи.

Інтуїтивні методи – це способи прийняття рішень та прогнозування, які базуються не лише на явних, обґрунтованих даних, а й на суб'єктивних відчуттях, передчуттях та підсвідомих знаннях, які набуті внаслідок практичного досвіду. Цей підхід знаходить застосування у сферах, де рішення мають прийматися швидко, а обсяг даних для аналізу та побудови моделей обмежений. У сфері безпеки праці інтуїція допомагає фахівцям передбачити можливі сценарії ризиків та оцінити небезпеку ситуацій.

Основні види інтуїтивних методів: експертні оцінки (використання знань і досвіду фахівців для оцінки ризиків), метод аналогій (прогнозування ризиків на основі досвіду з подібних ситуацій), інтуїтивне передбачення (підхід, коли спеціаліст, на основі особистого досвіду та інтуїції, визначає найбільш імовірні загрози).

Переваги інтуїтивних методів у сфері безпеки праці:

- швидкість прийняття рішень. Коли важливі дані можуть бути відсутні, інтуїтивний підхід дозволяє швидко приймати рішення;
- орієнтація на досвід. Досвідчені спеціалісти можуть враховувати не тільки реальні ситуації, а також брати до уваги потенційно можливі, з якими вони стикаються в повсякденній роботі.
- гнучкість. Інтуїтивний метод дозволяє адаптуватися до непередбачуваних ситуацій, використовуючи особисті знання та досвід;
- ефективність у нових та незнайомих умовах (наприклад, при впровадженні нових технологій інтуїція допомагає спеціалістам передбачати небезпеку, яку важко оцінити за допомогою традиційних методів).

Об'єктивні методи прогнозу передбачають використання математичних моделей, які дозволяють встановити функціональні закономірності вихідних параметрів (показників) від множини вхідних параметрів (чинників). Застосування методу прогнозування зумовлено наявністю інформаційної бази. Крім того, існує множина задач

прогнозування, які неможливо вирішити суб'єктивними методами, без наявності спеціальних прикладних програм.

Отже, інтуїтивні методи прогнозування дозволяють керівникам та спеціалістам оперативно реагувати на загрози, орієнтуючись не тільки на результати аналізу статистичних даних, формальні методики, а й на власний досвід. Для досягнення максимальної ефективності інтуїтивні методи слід застосовувати разом із традиційними, забезпечуючи цілісну систему управління охороною праці на основі прогнозування основних показників, зокрема професійних – ризиків та виробничих небезпек. Таке поєднання допоможе знизити рівень небезпек та підвищити рівень захисту працівників у сучасних виробничих умовах.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-506-8-165>

PECULIARITIES OF ATTESTATION OF WORKPLACES OF A MINING ENTERPRISE

ОСОБЛИВОСТІ АТЕСТАЦІЇ РОБОЧИХ МІСЦЬ ГІРНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА

Maistrenko V.V.,

*PhD (Engineering),
LLC “Metinvest polytechnic
technical university”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Майстренко В.В.,

*к.т.н.,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Repin M.V.,

*PhD (Engineering),
LLC “Metinvest polytechnic
technical university”,
Zaporizhzhia, Ukraine*

Репін М.В.,

*к.т.н.,
ТОВ «Технічний університет
«Метінвест політехніка»,
м. Запоріжжя, Україна*

Гірничі підприємства України характеризуються наявністю великої кількості робочих місць, де технологічні процеси, обладнання, сировина та матеріали є потенційними джерелами шкідливих і небезпечних виробничих факторів, які можуть негативно впливати на стан здоров'я працівників в процесі виробництва.

Для визначення ступеню шкідливості умов праці чинне законодавство пропонує роботодавцю проводити атестацію робочих місць за умовами праці [1]. Відповідно до Закону України «Про охорону праці» основна мета проведення атестації полягає у «регулюванні